

Eerste hulp voor boseigenaars

DE BOSGROEPEN

Een bos beheren, hoe begin je eraan?

Vlaanderen telt ongeveer 140.000 ha bos. Zo'n 60% hiervan is in handen van privéboseigenaars. Voor de meesten is dat een bos van minder dan 1 ha groot. Omdat het beheer hiervan niet rendabel is, blijven deze bossen dikwijls verwaarloosd achter. Nochtans is onze groene ruimte in Vlaanderen beperkt. We kunnen er dus maar beter goed voor zorgen. Deze brochure helpt je hierbij op weg.

Hoe beheren we die versnipperde bossen zo duurzaam mogelijk? Het antwoord blijkt eenvoudig: verenig al de privébos-eigenaars, respecteer ze en geef ze de nodige ondersteuning. Hiervoor werd eind jaren 90 een gebiedsdekkend netwerk van **Bosgroepen** opgericht. De Bosgroepen bieden een passend antwoord op al je bosvragen. Meer dan 13.000 eigenaars sloten zich al aan bij de Bosgroep van hun regio. In deze brochure lees je alles over onze dienstverlening.

De Bosgroep: op maat van de boseigenaar

Wanneer verschillende boseigenaars samen voor het bos kunnen zorgen, is dit goedkoper en efficiënter.

De Vlaamse Bosgroepen zijn vzw's die deze samenwerking coördineren. Op die manier verbeteren we de drie belangrijkste functies van een bos: gezonde bossen met meer en betere natuur (ecologie), voldoende recreatie (sociaal) en duurzame houtproductie (economie).

Zo krijg je tevreden eigenaars die plezier beleven aan hun bos.

In Vlaanderen kan elke boseigenaar beroep doen op de diensten van de Bosgroep. Het lidmaatschap is gratis, deelname is altijd vrijblijvend en de eigenaar behoudt het volledige zeggenschap over zijn/haar eigendom.

De Bosgroep is een neutrale partner die advies op maat geeft en beheerwerken, houtverkopen en opleidingen organiseert. Het is geen overheidsinstelling, maar dankzij de ondersteuning van de provincies en de Vlaamse overheid beschikt de Bosgroep over professionele medewerkers en zijn de meeste diensten gratis of aan een sterk verminderd tarief.

Vind de Bosgroep
van jouw regio via
www.bosgroepen.be

Eerste hulp bij al jouw bosvragen

Wie professioneel advies
op maat van zijn/haar
bos wenst, kan een
vrijblijvende afspraak
met de Bosgroep maken.

De Bosgroep geeft gratis en onafhankelijk advies. Samen met jou bezoekt een Bosgroepmedewerker je bos en luistert naar jouw plannen en wensen. Je ontvangt informatie over hoe je bos duurzaam kan beheerd worden.

De Bosgroep biedt hulp bij het invullen van kapvergunningen, subsidiedossiers en het opstellen van natuurbeheerplannen.

De Bosgroep komt ook op voor de belangen van de (private) boseigenaar. We brengen de boseigenaar dichterbij het Vlaams of lokaal bosbeleid.

Maar ook op internet vind je heel wat informatie over bos- en natuurbeheer.

Onder '**bosbeheer voor dummies**' vind je enkele interessante websites.

Hout uit eigen bos, de juiste keuze

Een essentieel onderdeel van multifunctioneel bosbeheer bestaat uit het kappen van bomen. Hout is trouwens een hernieuwbare grondstof die oneindig veel toepassingen kent: deuren, meubels, vloeren, snijplanken, papier, bouw-materiaal...

Opgroeiende bomen vertragen de opwarming van de aarde doordat de CO_2 uit de lucht in het hout wordt vastgelegd. Dit gebeurt pas optimaal als het bos actief beheerd wordt. Zo is regelmatig uitdunnen nodig om de groeikracht op peil te houden en om kwaliteitshout te bekomen.

Het is niet eenvoudig om zelf je hout te verkopen. De Bosgroep bundelt het houtaanbod van meerdere eigenaars in een gezamenlijke houtverkoop. Hierdoor krijg je een betere prijs en ben je zeker van een goede opvolging. De Bosgroepen beschikken over meer dan 20 jaar ervaring.

Ben je op zoek naar lokaal brandhout of heb je een partij hout uit je bos in de aanbieding? Dan plaatst de Bosgroep je aanbod op haar eigen verkoopplatform: **www.brandhoutweb.be**.

Investeren in natuur en klimaat

Bossen en de natuur errond zijn een belangrijk leefgebied voor planten en dieren. Je kan zo'n gebied verbeteren door er meer variatie in te brengen. Dit betekent bv. dat er levende én dode bomen van verschillende soorten en leeftijden groeien, maar ook kruiden en struiken. Inheemse boomsoorten leveren meestal meer biodiversiteit op dan uitheemse. Mooie extraatjes zijn een poel, een kleine open plek of een bosrand.

Bossen en natuur zijn van groot belang bij het voorkomen en opvangen van de klimaatverandering. Ze nemen CO₂ op, zorgen voor verkoeling, ze werken als een spons bij intense buien en zijn nog altijd vochtig in periodes van lange droogte. Anderzijds zijn onze bossen zelf ook slachtoffer van de klimaatverandering. Probeer daarom je bos zo 'weerbaar' mogelijk te maken. Dat doe je in de eerste plaats met een goede structuur en veel variatie.

A photograph of a forest scene. In the foreground, there is a pond or a small stream, its surface reflecting the surrounding greenery. The water is slightly rippled. The banks of the pond are covered with fallen brown leaves and some dry grass. The background is filled with tall, slender trees with dense green foliage, creating a thick canopy. The lighting is soft, suggesting a dappled sunlight filtering through the leaves. A white, irregularly shaped text box is superimposed on the upper right portion of the image.

De Bosgroep leert je om de
natuurwaarde en weerbaarheid
van je bos te verhogen.

We financieren en organiseren
ook beheerwerken zoals een poel
graven, een rand aanleggen of
invasieve exoten bestrijden.

Een bos is volop genieten

Bossen zorgen voor onze gezondheid. En dit op meer manieren dan je zou denken. Wandelen in het bos houdt je niet enkel fit, het heeft ook een positieve invloed op je algemene gezondheid. We ontmoeten er mensen, komen er tot rust en leren er wat over de natuur.

In Vlaanderen geldt een 'princiële toegankelijkheid': een wandelaar heeft het recht om op een bosweg te wandelen, of het nu om een private of een officiële weg gaat. Een bouseigenaar kan zijn/haar bos ontoegankelijk maken door het plaatsen van het juiste signalisatiebord 'V.14'. De overheid stimuleert privéboseigenaars om hun bos open te stellen via een subsidie.

A group of people are walking away from the camera on a dirt path in a forest during autumn. The path is covered with fallen yellow and orange leaves. The trees on either side have colorful foliage. In the foreground, a person in a red jacket and grey pants carries a large orange backpack. To their left, a person in a pink jacket and light-colored pants walks. To their right, a person in a dark jacket and dark pants walks. Further ahead, several other people are visible, including one in a black jacket and another in a light-colored jacket. The background shows more trees and a path leading into the distance.

Wees gerust, je hoeft je bos niet open te stellen. Maar als je dit wel wil doen, helpt de Bosgroep je zeker op weg (paden aanleggen, reglementen opmaken...)! Ook bij problemen met recreatie probeert de Bosgroep een oplossing te vinden.

Goed begonnen is half gewonnen

Door bepaalde ingrepen kan je de houtwaarde, de natuurwaarde en de recreatieve waarde van je bos verhogen.

Aangezien bosbeheer gaat over lange termijnen, is het interessant om een toekomstplan voor je bos te hebben.

Hiervoor bestaat het instrument van een **natuurbeheerplan** (NBP). Een NBP bevat naast een inventaris, ook de doelstellingen en maatregelen die je over een periode van 24 jaar wil realiseren.

Met een NBP hoef je geen (kap)vergunningen meer aan te vragen voor beheerwerken en kan je genieten van fiscale voordelen en subsidies.

De Bosgroep kan de opmaak van een NBP begeleiden. Hierbij probeert de Bosgroep meestal meerdere eigenaars uit één bepaald gebied te groeperen in een gezamenlijk plan. Als eigenaar beslis je wat wel en niet in het plan opgenomen wordt.

Een nieuw bos planten

Vlaanderen is één van de bosarmste regio's van Europa. Het aanplanten van nieuwe bossen draagt bij aan de oplossing voor de belangrijkste problemen waar onze samenleving momenteel mee worstelt en is dus broodnodig. Denk aan luchtvervuiling, de klimaatverandering, de nood aan natuur voor onze mentale gezondheid, het verdwijnen van soorten, de nood aan hernieuwbare grond- en brandstoffen...

Er komt heel wat kijken bij de aanleg van een nieuw bos: soortenkeuze, plantafstand, menging, wild-bescherming... Daarnaast is er de wetgeving die niet toelaat eender wat of waar te planten. Tot slot zijn er verschillende financieringsmogelijkheden die je niet wil missen.

Bosuitbreiding is een belangrijk thema voor de Bosgroepen! Wij garanderen dan ook alle steun die nodig is. De Bosgroep helpt je bij het maken van de juiste keuzes en neemt een groot deel van de administratieve taken over. De Bosgroep bekijkt of je in aanmerking komt voor boscompensatie of subsidies.

Meer info: www.ikwilbebossen.be.

Bosbeheer voor dummies

Je bent boseigenaar maar voelt je geen bosspecialist. Maak je geen zorgen, de meeste boseigenaars zitten in hetzelfde schuitje. Op deze websites vind je alvast de belangrijkste informatie:

www.bosgroepen.be: ontdek de Bosgroep van jouw regio, verschillende activiteiten en veel meer.

www.privaatbeheer.be: het Aanspreekpunt Privaat Beheer - Natuur en Bos (APB-NB) zet zich in voor beleidsontwikkeling, belangenbehartiging en informatievoorziening op het gebied van privaat natuur- en bosbeheer.

www.bosforum.be: groepeer experts uit de bos- en houtsector en streeft naar een ambitieus multifunctioneel bosbeleid, gedragen door een evenwichtige toekomstvisie.

www.natuurenbos.be: informatie over o.a. wetgeving, subsidies en de Vlaamse natuurdomeinen.

www.ecopedia.be: waar partners van de Vlaamse overheid samen bouwen aan de kennis over natuur-, groen- en bosbeheer.

www.bosplus.be: een Vlaamse organisatie die zich specifiek inzet voor bosbehoud, beter bos en meer bos in Vlaanderen en de wereld.

De Bosgroepen organiseren jaarlijks ook cursussen, onder meer het gebruik van kettingzaag of bosmaaier en het herkennen van boomsoorten. Daarnaast is er een aanbod van diverse activiteiten zoals wandelingen, excursies en zelfs een studiereis. De kalender vind je op onze website of in het ledenblad van je Bosgroep.

Een blik op de toekomst

Bossen vervullen een cruciale rol voor mens en maatschappij. Ze produceren hout, één van de meest duurzame grondstoffen. Het zijn hotspots van biodiversiteit en leveren voedsel, onderdak en bescherming aan zeer veel fauna en flora. Ze bieden een tegengewicht aan de klimaatverandering. Bossen dragen bij tot onze volksgezondheid en zijn rustpunten in onze gejaagde samenleving. Kortom, het bos is ons natuurlijk kapitaal.

Een groot deel van al dit groen kapitaal in Vlaanderen is in handen van private eigenaars. Door ons erfenisstelsel, maar ook door de toenemende bebouwing en aanleg van wegen, raken deze bossen helaas steeds meer versnipperd. Een van de kerntaken van de Bosgroepen is het bundelen van deze kleine percelen. Enkel zo kunnen deze bossen beter beheerd worden. Het is onze verantwoordelijkheid als Bosgroepen om onze Vlaamse bossen samen met de vele bouseigenaars te beschermen voor toekomstige generaties.

Neem contact op voor
een terreinbezoek of advies:

www.bosgroepen.be

DE BOSGROEPEN

